

Temmuz ayında sebze bitkilerinde bitki koruma uygulamaları

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 03.07.2023 Брой: 7/2023

Koruyucu örtü altındaki tesislerde domates ve salatalıkların son hasatları yapılmaktadır. Bitkiler, sadece kesinlikle gerekli olduğunda, hasat öncesi bekleme süresi kısa pestisitler kullanılarak ve hasattaki karantina sürelerine uyularak, bitki koruma ürünleri (BKÜ) ile muamele edilir. Ay sonuna kadar alanlar bitki artıklarından temizlenir ve bir sonraki vejetasyon dönemi için hazırlanır. Kök-ur nematodları ile bulaşık olduğu tespit edilen parsellerde, populasyon yoğunluğunu azaltmak ve yayılımını sınırlamak amacıyla bitkiler çatal ile kaldırılır ve kökler dikkatlice torbalara toplanır.

Solarizasyon ile dezenfeksiyon yapılacak bölmeler, daha yüksek sıcaklıklı günlerden yararlanmak için 1-2 hafta daha erken temizlenebilir. Bu amaçla alanlar iyice temizlenir, sürülür ve ince bir tohum yatağı haline getirilir. Tarla kapasitesinin %70'ine ulaşacak şekilde sulanır, ardından sıkıca koyu veya şeffaf plastik örtü ile kaplanır ve 50-60 gün bırakılır. Bundan önce daha yüksek bir sıcaklık elde etmek için havalandırma pencereleri ve kapılar kapatılır. Bu dezenfeksiyon, toprakta bulunan toprak kökenli patojenlere, nematodlara, zararlılara ve yabancı otlara karşı etkilidir.

Kimyasal fumigantlar (Basamid granül, Nemasol, vb.) ile dezenfeksiyon için en uygun günler Eylül/Ekim aylarındadır. Bu nedenle, bu tür alanlar biraz daha geç temizlenebilir.

İkinci ürünlerin ekileceği alanlar iyice temizlenir. Gerekirse, yapılar üzerine yapışan veya toprak yüzeyinde kalan patojen sporlarını yok etmek için potasyum permanganat ve kükürt veya formalin ile fumigasyon yapılır. Bu tür bir fumigasyon, eski ürüne ait bitki artıklarını söküp çıkarmadan önce de yapılabilir. Bunu, toprak işleme ve ince bir tohum yatağı haline getirme ve ardından yeni ürünleri dikmek için sıra şekillendirme izler.

Fide bölmelerinde, önceki ürünlerin fidelerine bakım devam etmektedir. Açık alanda, geç üretim için lahana grubu sebzelerin fideleri yetiştirilmeye devam edilmektedir. Tarla sebze üretiminin kitlesel hasadı başlamaktadır. Aynı zamanda, geç yanıklık, yaprak lekeleri ve bakteriyel hastalıkların ortaya çıkması için "kritik dönemlere" dikkat edilir. Dönem, külleme hastalıklarının görünümü ve gelişimi ile örümcek akarlarının kitlesel çoğalması ve şiddetli zararlı faaliyeti için özellikle elverişlidir.

Bitki Koruma

Fidelerde **yalancı** ve **gerçek kök çürüklüğü (çökerten)** oluşma riski vardır. İlki, gece ve gündüz arasındaki hava ve toprak sıcaklığındaki büyük dalgalanmalardan ve uygun olmayan sulama rejimlerinden kaynaklanır. İkincisine patojenler neden olur. Çökerten patojenleri tarafından bir saldırı tespit edildiğinde, hasta bitkiler uzaklaştırılır ve altlarındaki alanlar %3'lük bir bakır sülfat veya amonyum nitrat çözeltisi ile sulanarak "yakılır". Kalan bitkiler ruhsatlı BKÜ – Beltanol 400 g/ha ile muamele edilir.

Uygun koşullar altında (kritik dönemler) domatesler **geç yanıklık** veya **erken yanıklık (Alternaria yaprak lekesi)** ile saldırıya uğrayabilir. Bu hastalıkların mücadelesi, ruhsatlı BKÜ ile muamele edilerek yapılır:

Domateslerde **geç yanıklık** – Azaka 80 ml/ha; Acticlustar 300–400 ml/ha; Enervin SC 120 g/ha; Zoxis 250 SC 70–80 ml/ha; Cuproxat FL 0.3%; Orvego 70 ml/ha; Revus 250 SC 50 ml/ha; Cymbal Flow 50 ml/ha; Taegro 18.5–37.0 g/ha; Tazer 250 SC 80–100 ml/ha; Follow 80 WG 200 g/ha; Funguran OH 50 WP 0.15%.

Domates ve biberde **erken yanıklık (Alternaria yaprak lekesi)** – Azaka 80 ml/ha; Dagonis 100 ml/ha; Zoxis 250 SC 70–80 ml/ha; Kopfors Extra 200 g/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Prev-Gold 200–600 ml/ha; Sinstar 70–80 ml/ha; Taegro 18.5–37.0 g/ha; Tazer 250 SC 80–100 ml/ha.

Bu dönemde salatalıklarda külleme ve mildiyö sorunlara neden olur.

Küllemeye karşı mücadele şunlarla yapılır: Vivando 20 ml/ha (0.02%); Dagonis 60 ml/ha; Domark 10 EC 50 ml/ha; Zoxis 250 EC 70 ml/ha; Collis SC 40–50 ml/ha; Legado 80 ml/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Sivar 80 ml/ha; Sonata SC 500–1000 ml/ha; Taegro 18.5–37.0 g/ha; Topaz 100 EC – 35–50 ml/ha; Trunfo 80 ml/ha; Phytosev 200 ml/ha; Fontelis SC 240 ml/ha.

Mildiyöye (kabakgillerde) karşı mücadele, ruhsatlı BKÜ ile her 7-10 günde bir yapılır: Golbex WP 250 g/ha; Enervin SC 120 g/ha; Zoxis 250 SC 70–80 ml/ha; Infinito SC 120–160 ml/ha; Corsate 60 WG 20–30 g/ha; Prev-Gold 160–600 ml/ha; Taegro 18.5–37.0 g/ha. İlaçlama esas olarak yaprakların alt yüzeyine yönlendirilmelidir.

Bu dönemde, karpuz ve kavunlarda sıklıkla **antraknoz** gözlemlenir. Ortaya çıktığında, şunlarla mücadele yapılır:
Bordeaux Mix 20 WP 375–500 g/ha; Kocide 2000 WG 100–155 g/ha; Cidely Top 100 ml/ha.

Темmuz, **biber yanıklığı** *Phytophthora capsici*'nin ilk hasta bitkilerinin görüldüğü aydır. Düşük, su basan noktaları olan engebeli arazilerde veya yoğun yağışlarla tetiklenebilir. Bu nedenle biber tarlaları iyi tesviye edilmiş olmalıdır. Yüzey (gravite) sulama ve yağmurlama sulamadan kaçınılması ve damla sulamaya güvenilmesi tavsiye edilir. İlk hasta bitki odakları görüldüğünde, bunlar komşu sağlıklı bitkilerle birlikte %3'lük bakır sülfat veya amonyum nitrat çözeltisi ile sulanarak imha edilir. Daha sonra torbalara toplanır ve ürün dışında imha edilir. Kalan sağlıklı bitkiler, kök boğazı dahil olmak üzere iyice ilaçlanır. Ruhsatlı BKÜ: Zoxis 250 SC 70–80 ml/ha; Taegro 18.5–37 g/ha; Tazer 250 SC 80–100 ml/ha. Corsate 60 WG 40 g/ha ruhsatlı değildir, ancak bu hastalığa karşı başarıyla kullanılabilir.

Uzun süreli kuraklık veya normalin altında yağış koşullarında, diğer sebze ürünlerinde de – biber, patlıcanda külleme saldırıları için koşullar oluşur.

Biber ve patlıcanda **külleme** mücadelesi için şunlar ruhsatlıdır: Vivando 30 ml/ha; Dagonis 60 ml/ha; Kozavet DF 500 g/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Sonata SC 500–1000 ml/ha; Taegro 18.5–37.0 g/ha; Tazer 250 SC 80–100 ml/ha; Topaz 100 EC – 35–50 ml/ha; Phytosev 200 ml/ha.

Külleme (*Erysiphe umbelliferarum*) sıklıkla havuçlara saldırır. Havuçlarda, *Cercospora carotae*'nin neden olduğu **yaprak yanıklığı** da sorunlara neden olur. **Küllemeye** karşı şunlar ruhsatlıdır: Zoxis 250 SC 80–100 ml/ha; Kumulus 600 g/ha; Limocid 240 ml/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Signum 60 g/ha;

Yaprak yanıklığına karşı Bordeaux Mix 20 WP 375–500 g/ha ruhsatlıdır.

Pırasada **pas** görülür ve mücadele Zoxis 250 SC 80–100 ml/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha ile ilaçlama yapılarak gerçekleştirilir.

Uygun koşullar altında, lahana grubu ürünlerde **mildiyö** gelişir. Fideler özellikle hassastır. Mücadele Bordeaux Mix 20 WP 375–500 g/ha veya Infinito SC 160 ml/ha ile yapılır.

Bazı sebze ürünlerinde stolbur'a neden olan fitoplazmanın vektörü olan ***Hyaletes obsoletus* yaprak piresinin** uçuşu hala devam etmektedir. Bu, biber, patlıcan, domates, kereviz vb. yeni enfeksiyonlar ve hasta bitki sayısında artış için bir ön koşuldur. Vektörle mücadele için şunlarla ilaçlama yapılır: Mospilan 20 SP 25 g/ha; Meteor 60–70 ml/ha.

Diğer zararlılar arasında **örümcek akarlarının** zararlı faaliyeti daha güçlüdür; domates, biber, patlıcan, domates, kabakgiller, pırasa, bamya, kereviz, maydanoz ve diğerlerine zarar verirler. Mücadele aşağıdaki BKÜ ile